

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Tóth Péter Bence Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Tóth Péter) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 26. napján kelt 69.P.21.054/2017/22. számú ítélete ellen a felperes részéről 25. és 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 17.500 (tizenhétezer-ötszáz) forint+áfa másodfokú perköltséget és külön felhívásra a Magyar Államnak 56.000 (ötvenhatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2005. szeptember 8-án az ... operatőreként Rösztke külterületén, a tömeges bevándorlással összefüggésben elrendelt rendőri biztosításról és intézkedéssel érintett személyekről tudósított.

A felperes a helyszínen a rendőri intézkedés alól magukat kivonó személyekről készített felvételt. Amikor a rendőrökkel szemben álló, intézkedés hatálya alatt álló személyek kiléptek a sorfal mellől, és futásnak eredtek, közülük egy férfi lendületében a felperes vállának ütközött és őt elsodorta. A felperes a helyszínt nem hagyta el, hanem balra lépett, megfordult és a vele szemben érkező fiatal férfit jobb lábával, talppal lábszáron rúgta, majd az ezen személy mögött futó kiskorú lányt térd magasságban, jobb lábfejevel megrúgta. Ezt követően a felperes a sorfaltól távolabb állt, majd szaladni kezdett, azonban a helyszínt nem hagyta el, továbbra is felvételeket készített. A kijelölt várakozási helyet elhagyó, rendőri intézkedéssel érintett személyek közül a Készenléti Rendőrség egyik járőre megfogta egy a gyermekével a kezében a felperes irányába futó szíriai férfi hátizsákját, aki kiszabadította magát, azonban a visszatartására tett kísérlet eredményeként egyensúlyát veszítette, amikor a felperes hátrafelé lépett, bal lábát a férfi haladási irányába emelte annak érdekében, hogy őt a továbbhaladásban megakadályozza. A férfi azonban a rendőr fogásából való kiszabadulás okozta lendület miatt esett el anélkül, hogy a felperes lába őt elérte volna.

A felperes fentiek szerint tanúsított magatartásáról készített felvételek nagy sajtónyilvánosságot kaptak. A közvélemény fokozott érdeklődését kiváltó eseménnyé vált, különösen abban a

mozzanataiban, hogy a felperes megrúgta-e a karján a gyermekével futó férfit.

Miután a felperes személye körüli médiavisszhang alábbhagyott, a felperes részt vett a „...” című alkotás operatőrével a XVI. Lakiteleki Filmszemle díjátadóján, ahol a házastársa rendezésében készült dokumentumfilm öt díját vette át.

Az alperes 2016. október 23-án a kiadásában megjelenő nyomtatott és online ... című sajtótermékben „Heti abszurd: Kuruttyolás éjjel-nappal” cikket közölt. Ebben arról tájékoztatót, hogy „[m]int a villámlás fénye, úgy világította meg a hazai közbeszéd lényegét, a magyar társadalom beteg állapotát az a tény, hogy felperes, az ... egykori operatőre különdíjat vett át a ... című filmért a Lakiteleki Filmszemlén.” Felidézte, hogy ő az a nő, aki 2015. szeptember elején a röszei határnál felrúgta a szíriai férfit, aki a fiát magához ölelve próbált elfutni a rendőrök elől, amikor a felperes elgáncsolta.

Tájékoztatót, hogy az esetről botrány lett, jogerős bírósági ítélet máig sem született, tanulságait pedig ma sem mindenki látná. Itt van ugyanis ez a ... című film, amit most Lakitelken díjaztak. Ezt a filmet nem a felperes rendezte, hanem a férje, aki nem tudta átvenni a díjat. Megtette a felesége. A dokumentumfilm története nem a menekültekről, hanem 1956 igazságainak és besúgóinak kereséséről szól.

Vizsgálta, hogy mi történt a díjátadó miatt és után. Felidézte, hogy a felperes ügyében még ma sem született jogerős ítélet, az operatőr még csak bíróság elé sem állt. Egy másik hírportál megírta, hogy az ügyesség szerint ráadásul nem is bizonyítható, hogy azért rúgott volna a menekültekbe, mert azok menekültek. Egy harmadik hírportál pedig azt tudta meg, hogy a vád nem is közösség tagja elleni erőszak, hanem garázdaság. Közölte, hogy több mint egy év telt el a gáncsolás óta, és Magyarországon még mindig nem tudni, hogy milyen büntetés jár a felperesnek.

A nő ugyan többször is elnézést kért tettéért, munkahelyéről el is bocsátották, a társadalom egy részének megvetése miatt pedig azt is olvasni lehetett róla, hogy elköltözik Magyarországról. Közölte ezt követően a szerző, hogy maradt és átvett egy díjat. A cikk ezután az erre adott politikusi reakciókat mutatja be, közte az Országgyűlés alelnökének nyilatkozatát, aki a díjat átadta, mely szerint „mint minden filmszemle esetében, a beküldött filmek alkotóitól, rendezőitől ők sem kérnek erkölcsi bizonyítványt.” Az ... közleménye arról szólt, hogy ... nem adhat egy háború elől a gyermekével a karjaiban menekülő embert kigáncsoló operatőrnek díjat, mert a kormánypárt ezzel elismeri, szentesíti a menekültek elleni gyalázatos és etikátlan cselekedeteket. A közleményből azonban nem derül ki, hogy a díj nem a felperesé, hanem egy olyan produkcióé, amelynek ő is egyik alkotója. Az ... is megszólalt az ügyben, lakonikus közleményben: Reagálás a felperes díjazására: szégyen. A díjátadóról beszámolt az állami köztvé, valamint egy másik televízió is, de egyik tudósításból sem derült ki, hogy aki a díjat átveszi, az kicsoda is valójában. Ennek két oka lehet: vagy tudták, csak elhallgatták, vagy nem tudták, vagyis nem végezték jól a munkájukat. Szól arról is a szerző, hogy a film rendezője azzal érvel, hogy az alkotást ő jegyzi, vagyis a díj őt illeti meg, de azt neki is tudnia kell, hogy a felesége a film szerkesztője, vagyis annak alkotótársa, a díjat pedig a film kapta, nem pedig a rendező. Felperesen kívül pedig még legalább négyen átvehették volna azt a díjat, igaz akkor ma sokkal kevesebben tudnák, hogy van egy olyan film, hogy

A szerző végül azzal fejezi be az írását, hogy mindez csupán annak példája, miként fordul abszurdba egy lakiteleki filmes díjátadó utóélete. Hogyan kommunikálnak egymással egy végtelenig megosztott társadalom szereplői, és mennyire fontosak vagy éppen nem az erkölcsi normák és szabályok. Ebben az országban ráadásul hamarabb átnyomnak egy vesztes népszavazást a társadalmon, amit aztán győzelemnek állít be a hatalom, minthogy jogerős bírósági ítélet születne, egy menekülteket gáncsoló nő nyilvánvaló bűncselekményében. A szerző végül azzal zárja az írását, „hogy Magyarországon tényleg nincs béke, Magyarországon tényleg csak béka van, s ha van akkor valahol lennie kell tónak is, van, meg is kuruttyolás, éjjel-nappal.”

A cikk szövegébe illesztve megjelent egy kép is, azzal a képaláírással „Amikor a felperes felrúgja a menekülteket - ... (kínai művész) alkotása.”

A bíróság 2017. január 12-én meghozott 10.B.3931/2016/3. számú ítéletével a felperest garázdaság vétségében mondta ki bűnösnek.

A határozat indokolása szerint a felperes három, a helyszínt elhagyni szándékozó személlyel szemben sérülést nem eredményező erőszakos magatartást tanúsított, amely alkalmas volt arra, hogy a jelenlevőkben és a tudósításokat nyomon követőkben megbotránkozást, felháborodást váltson ki. Nem osztotta a felperes jogos védelem és annak túllépése körében kifejtett álláspontját. A rendőri fogásból szabadulva eleső férfi kapcsán tanúsított felperesi magatartást akként értékelte, hogy a felperesnek a másik két személlyel szemben tanúsított magatartásából és az időbeli egybeesésből is alappal lehetett azt a következtetést levonni, hogy a felperest azonos szándék vezérelte, de itt a cselekmény csak kísérleti szakaszig jutott. A felperesnek ugyanúgy szándékában állt megakadályozni ennek a férfinak a haladását is, így a felperes magatartása testi kontaktussal megvalósuló erőszak hiányában is alapot adott a garázdaság megállapítására, ahhoz elegendő volt a proaktív magatartás, támadó szándék is. Felperes a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek elbírálása folyamatban van.

Felperes többször módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnevéhez, illetve becsületéhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa kiadott ... című online hírportál internetes oldalán 2016. október 23-án és a ... nyomtatásban megjelent 2016. október 23-i számában „Kuruttyolás éjjel-nappal” című cikkében valótlanul állította, hogy a felperes felrúgta a cikkben szereplő szíriai férfit, valamint a felperes elgáncsolta az apát, amikor a fiát magához ölelve próbált elfutni a rendőrök elől, továbbá, hogy ... a háború elől a gyermekével a karjaiban menekülő embert kigáncsoló operatőrnek adott díjat személyében.

Kérte annak megállapítását is, hogy a jóhírnevét sérti az a cikkben elhelyezett kép is, amelyen a felperest gyermekével futó szíriai férfi elgáncsolójaként mutatja be, valamint annak megállapítását is kérte, hogy a képaláírásként szereplő „Amikor felperes neve felrúgja a menekülteket” cím is sérti a felperes jóhírnevét. Kérte az alperes elégtételadásra kötelezését, valamint 700.000 forint sérelemdíj és annak 2016. október 23-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári fél év első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezését.

Keresetlevelében előadta, hogy valótlan és semmilyen bizonyíték nem támasztja alá az alperes azon állítását, hogy a felperes a gyermekével a rendőrök elől futó férfit elgáncsolta, a büntetőeljárásban hozott jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A felvételek cáfolják és felperes is tagadja a sajtó részéről terhére rótt cselekményt.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Azzal védekezett, hogy a felperes által kiemelt három mondat nem valótlan tényállítás és nem alkalmas a jóhírneve megsértésére. Arra hivatkozott, hogy a felperes maga ismerte el, hogy az ... operatőreként 2015 szeptemberében két kiskorú személyt megrúgott és 2017 januárjában garázdaság vétségében bűnösnek találták. A felvételeken is látszik, hogy a felperes a lábát kitartotta, és gondolt arra, hogy segít a rendőrnek megállítani a cikkben szereplő férfit, azaz a szándéka feltehetőleg a gáncsolás volt. A büntetőeljárásban bebizonyosodott, hogy a felperes egy felnőttet és egy kislányt megrúgott, és ez a magatartás is alkalmas volt arra, hogy a helyszínen lévőkben megbotránkozást, felháborodást váltson ki. Kérte a YouTube-n közzétett videofelvételek értékelését. Ellentmondásosnak találta, hogy a felperes elismerte, hogy megrúgott a háború elől menekülő embereket, mégis jóhírneve sérelmére hivatkozott.

A harmadik sérelmezett kijelentés kapcsán arra is hivatkozott, hogy azt a felperes kiragadta a szöveggörnyezetéből, hiszen a cikket elolvasva látszik, hogy az az ... közleményét tartalmazza, nem pedig az újságíró állítását. A közölt műalkotás és annak képaláírása kapcsán kifejtette, hogy az illusztráció, nem sértő a felperesre nézve. A képen a földön fekvő személyek nem azonosíthatók, és a képaláírás egybeesik azzal az ítéleti megállapítással, hogy a felperes két személyt valóban

felrúgott. Hivatkozott arra is, hogy a felperesi sérelmet nem az alperesi cikk okozta, más sajtótermékekben megjelentek hasonló tartalmú cikkek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 44.450 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 42.000 forint illetéket.

Az elsőfokú bíróság a döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (1), (2) bekezdésére, a PK 12. számú állásfoglalás értelmezésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 4. § (2) bekezdésének értelmezésére és alkalmazására alapította.

A PK 12. számú állásfoglalás alapján a valós tartalomnak megfelelően az összetartozó részeket összefüggésében a társadalmilag kialakult közfelfogás szerinti értelmezés alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesi cikk több dologról adott párhuzamosan tájékoztatást.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sérelmezett közlések tényállítások, azok kifejezőmódja - a felperes a menekülő embert felrúgta, elgáncsolta, kigáncsolta -, nem alkalmas a becsület megsértésére, ezért a becsületsértés megállapítása és egyéb jogkövetkezmények iránti keresetet elutasította.

A jóhírnév megsértésével kapcsolatos igény vonatkozásában nem fogadta el a felperesnek azon érveit, amelyek a karján gyermekkel menekülő férfi magatartásának büntetőjogi és idegenrendészeti szempontú értékelésére irányultak. Úgyisntén azt sem, hogy a testhelyzete csupán terpeszállásként írható le. A jogos védelmi helyzetre való hivatkozást is illogikusnak tekintette. A cikk ugyanis nem arról adott számot, hogy a felperes milyen céllal gáncsolta el, fékezte meg, kényszerítette megállásra a szír férfit, és arról sem, hogy ezen magatartása jogszerű volt-e vagy sem, illetve hogy a szír férfi milyen céllal lépett be Magyarország területére és milyen indoknál fogva igyekezett szabadulni a rendőri fogásból.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a PK 12. számú állásfoglalás értelmezési szabályai mentén megállapított kontextusában vizsgálódott, a személyiségi jogok védelme szempontjából szükségtelen és indokolatlan, a közlés tartalmi kereteit meghaladó akár való tények, események, következtetések vizsgálatát mellőzte.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sérelmes közlések annyiban valótlanok, hogy a felperes nem gáncsolta el vagy rúgta fel a szír férfit, azonban a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján valónak fogadta el, hogy a felperes két, a rendőri intézkedés előtt futó személyt megrúgott, az egyikük kiskorú volt. Továbbá nem csupán terpeszállásban állt meg a gyermekét karján vivő férfi mellett, hanem a lábát lendítette felé, anélkül azonban, hogy a rendőri fogásból szabaduló, egyensúlyát veszítő és eleső férfit a felperes lába elérte volna, mégpedig abból a célból, hogy a továbbhaladásban megakadályozza, és mindezen magatartását összességében értékelte a büntetőbíróság garázdaságként.

Egyetértett azzal az alperesi védekezéssel, hogy az az alperesi tévedés, miszerint a felperes nem rúgta meg a gyermeket vivő férfit, hanem csak a lábát lendítette felé, a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában írtak szerint lényegtelennek minősül, mivel egy másik férfit és egy gyermeket megrúgott. A büntetőeljárásban bizonyított és jogerős ítélettel elbírált való tények ismeretében ez a pontatlanság nem alkalmas a felperes jóhírnevének megsértésére.

A tárgyaláson bemutatott és az alperes által csatolt videofelvételek alapján bizonyítottan találta, hogy nem testsúlyáthelyezésről van szó, hanem a bal láb lendítéséről, azaz rugó mozdulatról. Az hogy a rúgás elérte-e az adott személyt vagy nem, és ténylegesen a rúgás folytán esett-e el, abból a szempontból értékelendő, hogy a futó személy felé irányuló rúgás önmagában kiváltja a társadalom negatív értékítéletét és megbotránkozását. Az alperesi tényállítások, beleértve a képaláírást is, nem tekinthetők ezért sértőnek, ez is alátámasztja, hogy az alperes tévedése a vád tárgyává tett cselekmény ismeretében pontatlanságnak tekinthető.

Megjegyezte azonban, hogy az alperesi jogsértés hiányát a PK 14. számú állásfoglalás alapján nem

lehetett automatikusan megállapítani, mivel az nem volt a büntetőeljárásról szóló tájékoztatásnak tekinthető.

Kifejtette, hogy az alperesnek a nagy sajtóviesszhangot és társadalmi vitát kiváltó események ismeretében nem volt az irányú kötelezettsége, hogy a büntetőeljárásban keletkezett szakvéleményt beszerezze és annak alapján tegye meg tényállításait. Nem bizonyos ugyanis, hogy a nyomozás adott szakaszában elvégzett szakértői bizonyítás eredményére alapítottn hozza meg a bíróság az ítéletét, sor kerülhet újabb szakértő kirendelésére, vagy felmerülhetnek további bizonyítékok.

Nem találta alkalmasnak a jóhírnév megsértésére a cikkbe illusztrációként illesztett műalkotás közlését sem. Álláspontja szerint a művészi véleményformálás, önkifejezés körébe tartozik, hogy a művész mely jelenettel, mozdulatsorral ábrázolja a felperes kritikával illetett magatartását. Nincs jelentősége ezért annak, hogy a büntetőeljárásban bizonyított tények mellett a képen az látható, hogy a földre eső férfi lábába a nőalak bal lába bokánál beleakad. Ez lényegtelen tévedés, a kép eredeti címe „Fall” (Esés) is erre utal.

A kép egyrészt az alkotó véleménye kifejezése, az a jóhírnevet nem sértheti, másrészt a képet a képaláírással együtt értékelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok a korábbi indokok alapján együttesen sem idézik elő a jóhírnév sérelmét. Mindezekre tekintettel a keresetet elutasította. A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes keresetnek megfelelő marasztalását. Álláspontja szerint téves az a következtetés, hogy a jogsértő tényállításokkal az alperes nem sértette meg a felperes becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

A keresettel támadott tényállítások által felperesről olyan kép alakult ki az olvasóközönségben, mintha felperes szándékosan felrúgott volna egy gyermekével a karjában a rendőrök elöl menekülő migránst. A nagyközönség a felperesnek olyan negatív tartalmú cselekményeket is tulajdonított ezáltal, melyek abszolút lelketlen és empátiára nem képes személy képét vetítik az olvasók elé, ráadásul olyan cselekmény kapcsán, amellyel meg sem vádolták.

A cikk megtévesztő, szenzációhajhász jellege egyértelműen megállapítható, mely tény igazolja az is, hogy valamennyi keresettel támadott közlés valótlán, a gyanúsításban, illetve a vádiratban sem szereplő tényállítást tartalmaz. Azzal tehát, hogy az alperes a cikkeket ilyen megtévesztő módon szerkesztette meg, egyértelműen a szándék arra irányult, hogy a felperest negatív színben tüntesse fel, megsértve ezáltal a becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság érvelésével szemben, a PK 12. számú állásfoglalás alapján a cikkben szereplő tényállításokat úgy kell értelmezni, ahogyan azt az olvasóközönség értelmezné, az elsőfokú bíróság ezt figyelmen kívül hagyta. Arra helyeződött a hangsúly a vonatkozó cikkekben, hogy a felperes felrúgta, kigáncsolta a gyermekével karjaiban futó férfit. Ez a hivatkozás még inkább kidomborodik a harmadik, támadott állítás kapcsán, amikor is az alperes úgy fogalmazott, hogy „... nem adhat egy háború elöl a gyermekével karjaiban menekülő embert kigáncsoló operatőrnek díjat.”

Az alperes magatartása egyértelműen arra irányult, hogy a felperes becsületét, jóhírnevét sértse, illetve rombolja, mivel egy szakmai elismerés kapcsán átvett díj vonatkozásában is arra helyezte a hangsúlyt, hogy felperes felrúgta a gyermekével karjaiban futó szír menekültet, amely állítás egyébként valótlán.

Téves az az elsőfokú bírósági következtetés is, amely szerint megállapítható lenne a felperes részéről gáncsolás, a felrúgás megtörténte, vagy kísérlete, ezekre nem merült fel bizonyíték. A nyomozóhatóság részéről sem merült fel és a vádiratban sem szerepel erre vonatkozó állítás, míg a bizonyítási eljárás keretében megtekintett felvételek nem engednek arra következtetni.

Kirívóan tévesnek értékelte azt, hogy lényegtelen tévedés lenne az, hogy a felperes nem rúgta meg a gyermeket vivő férfit, hanem csak a lábát lendítette felé, tekintettel arra, hogy egy másik férfit és

egy gyermeket megrúgott. Hivatkozott arra, hogy a közlés lényegtelen volta megítélésének a vezérfonala a méltányos értelmezés elve, ha létezik olyan értelmezés, amely szerint az adott közlés sérelmet jelenthet az érintett vonatkozásában, akkor nem lehet a kijelentést lényegtelennek, közömbösnek minősíteni. Jelen esetben egyértelmű, hogy a felperes jóhírneve szempontjából nem közömbös, hogy felrúgott ténylegesen gyerekekkel futó migránst, aki el is esett a karján lévő gyerekekkel együtt, vagy esetleg csak felé lendítette a lábát, de nem ő okozta az elesését.

Hangsúlyozta, hogy más a megítélése annak, aki védekezésül a váratlanul felé tartó, őt elsodrással fenyegető személyekkel szemben a lábát védekezésül használva igyekszik a feléje irányuló erőhatást elhárítani és megint más, ha valaki egy kiszolgáltatott helyzetben, a gyermekével a karján futó felnőttet tudatosan elgáncsol, illetve felrúg. Érvelése szerint, a bírósági gyakorlat szerint is egy olyan körülmény elhagyása, amely a felperest hátrányosabb megítélésben mutatja be, jóval hangsúlyosabban jelentkező kritikát jelent a felperest illetően, ezért nem tekinthető lényegtelen pontatlanságnak az erre vonatkozó valótlan közlés.

Az elsőfokú bíróság tévesen nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy mi miatt történt az elesés. Egy bármely személy felé irányuló rúgás önmagában nem váltja ki a társadalom negatív értéktételeit.

Hivatkozott arra is, hogy az eljárás során megtekintett videofelvételekből is egyértelműen megállapítható, a felperes még kísérletet sem tett a migráns felrúgására, hanem sokkal inkább elhúzódni igyekszik, a már egyensúlyát veszített, elesési folyamat elején tartó személy útjából és azért támaszt ki felperes lábával, hogy kitérjen előre.

A becsület megsértésével kapcsolatban álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azon tényt, hogy valaki megrúgásával kapcsolatban tett összefüggés egyértelműen alkalmas lehet a becsület megállapítására. Az erre vonatkozó indokolás egyebekben nem merítette ki az elégséges indokolás kötelezettségét. Nem foghat helyt azon megállapítás, hogy a tényállítások kifejezés módja nem alkalmas a becsület megsértésére. Erős kifejezések azok, hogy felrúgta, elgáncsolta a felperes a szír férfit, miközben nem tett ilyet.

Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem mérlegelte és figyelmen kívül hagyta, hogy a cikk megjelenésekor az ügyben nem született olyan jogerős bírósági, vagy közigazgatási határozat, amely alapján egyáltalán felmerülhetne az alperes részéről közölt valótlan tényállítás közlésének jogalapja.

A cikk alkalmas volt arra, hogy a cikk megjelenésének időpontjához viszonyítottan egy éve történtek óta, már sokak számára elfeledett ügyet ismét széles körben úgy idézzenek fel, hogy ennek során valótlan és sértő tényállításokkal bélyegezték meg a felperest, ez pedig a jogsértés súlyát növelő tényező.

Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az összecszerűség tekintetében az igény megalapozottságát.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

Idézte az első- és másodfokú büntető határozatok megállapításait és hangsúlyozta, hogy a büntető ítélet jogerejére tekintettel a polgári bíróság nem állapíthatja meg azt, hogy az ítéletben foglalt cselekményt a felperes nem követte el, a tényállás ezért ebben a körben nem volt támadható.

A cikk a tények közlésén túlmenően véleményt fogalmaz meg a felperessel és azzal kapcsolatosan, hogy kaphat-e díjat vagy sem. A sérelemdíj tekintetében azzal érvelt fellebbezési ellenkérelmében, hogy az erre vonatkozó igény abban az esetben is megalapozatlan, ha a bíróság eltérő következtetésre jutna a jogalap tekintetében.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, a Pp. 221. § (1) bekezdése

szerinti indokolási kötelezettségének a becsülethez való jog megsértése kapcsán is eleget tett, értékelve a kijelentések kifejezőmódját. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére ezért nem volt indok.

Az elsőfokú bíróság a felperes által kifogásolt részében a releváns tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is irányadónak tekintette a jelen határozatában rögzített tartalommal. A kérdéses részkei események tekintetében az akadályozás célú láblendítésre vonatkozó elsőfokú bírósági következtetést a Szegedi Járásbíróság 10. B.3931/2016/13. számú büntetőbírósági ítélete, és a megtekintett felvételek is alátámasztották. A felvételek alapján az volt elsősorban vitatható, hogy a felperes lába elérte-e a fiával futó szír férfit, illetve miatta esett-e el, vagy sem, az indokolatlan láblendítés azonban egyértelműen látszik. A büntetőbíróság ítélete nem csupán a megtekintett felvételeket, szakvéleményt, tanúvallomásokot tartalmazta, de a felperes reakcióit, védekezésének változásait is, ezek között azt is, hogy vádlottként ellentmondó nyilatkozatokat tett. Először azt állította, hogy a rendőri munkát kívánta segíteni, amihez nem megfelelő eszközt választott, később pedig arra, hogy elveszítette az egyensúlyát, és a hátsó lábára helyezte a testsúlyát, ezért megemelte az elől lévő lábát (10.B.3931/2016/13. számú ítélet 3. oldala). Az utóbb csatolt Szegedi Törvényszék 3.Bf.493/2017/9. számú határozatból kitűnik az is, hogy az ügyészség egy további vádpontban szereplő részcselekmény megállapítása miatt fellebbezett. A másodfokú büntetőbíróság pedig már a három passzív alannyal szemben elkövetett bűncselekmény tényállása részeként állapította meg, hogy azért lendítette a felperes a lábát a gyermekét a kezében tartó férfi irányába, hogy őt a továbbhaladásba megakadályozza, a férfi azonban a rendőr fogásából való kiszabadulás okozta lendület miatt esett el. A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy nem képezte a vád tárgyát a fiával futó szír férfi felbuktatásának (elgáncsolásának) kísérlete, illetve arra nem volt bizonyíték.

A jelen ügyben eljáró elsőfokú bíróság a fenti adatok alapján a felperes ijedtségére, jogos védelmi helyzetére, testsúlyáthelyezésére vonatkozó tényelődadásait okszerűen nem tekintette bizonyított ténynek.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével a megállapított tényállás alapján egyetértett, az alábbi indokokra figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy az „elgáncsolás, kigáncsolás, felrúgás” kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó. A menekülő férfi haladásának megakadályozására irányuló lábmozdulat adekvát kifejezései. A felbuktatás kísérlete vagy befejezettsége nem a kifejezőmódot érintő kérdés.

A fellebbező és az elsőfokú bíróság is helyesen indult ki abból, hogy a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel nem formálisan, a szövegösszefüggésből kiragadva kellett a sérelmezett kijelentéseket vizsgálni, hanem elsődlegesen azt kellett feltárni, hogy a szöveg egészére, belső összefüggéseire és a kialakult közfelfogásra tekintettel az átlagolvasó miként értelmezi a kifogásolt részleteket. A másodfokú bíróság azonban az elsőfokú bíróság ebből levont következtetéseivel részben értett egyet.

A PK 12. számú állásfoglalásnak megfelelő vizsgálat során nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kifogásolt közlések egy publicisztikai tárgyú írásban jelentek meg, amely alapvetően társadalmi vagy egyéb jelenségek, események értékelésére irányuló, véleménynyilvánító műfajú közlés. A kiindulópontja az írásnak az, hogy a felperes filmdíjat vett át egy díjátadó eseményen. A felperes személye azáltal nyer jelentőséget, hogy ő volt az az operatőr, aki a részkei határnál tanúsított,

belföldön és külföldön egyaránt közismerten erőteljes erkölcsi kritikát kiváltó magatartása miatt korábban az érdeklődés homlokterébe került. Az írás bemutatja az erre adott reakciókat, és a reakciókat, valamint a felelősségre vonás elhúzódását is kritizálja, illetve ezekből von le következtetéseket.

A cikk nem tudósít az egy évvel korábbi röszei eseményekről, nem a felperes portréját mutatja be, vagy az ellene indult büntetőeljárást. Nem tekinthető a díjátadásról szóló tudósításnak sem, hanem ezekkel kapcsolatos jelenségeket, reakciókat véleményez. A felperes személyét a múltbeli, közéleti vitát kiváltó cselekvésén keresztül azonosította, és az átlagolvasó is ekként értelmezi a cselekménye leírását. Megalapozatlan volt az a fellebbezési hivatkozás is ezért, hogy az alperes negatív színben kívánta feltüntetni a felperest, illetve attól jogsértő az írás, mert a díj átvételének pozitív eseményét a felperest negatív színben, manipulálva kívánta ábrázolni a szerző. Nem kérhető számon továbbá az alperesen, hogy egy ilyen témájú írásban a felperes terhére felrótt cselekmény körülményeit, kétségeit nem részletezi, illetve nem a díjátadásról ír.

A felperesi cselekményre vonatkozó közlés kapcsán az alábbiakat kellett továbbá értékelni.

A kifogásolt közlések formailag tényállításként jelennek meg, ugyanakkor a 7/2014. (III. 7.) AB határozat is utal arra, hogy valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, tények közlése a vélemények alapja {7/2014. (III. 7.) AB határozat [49]}. A 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban is irányadó döntésként hivatkozott Csánics kontra Magyarország ügy indoklására figyelemmel értékítéletnek, következtetésnek minősülő közlés esetén szükséges, hogy azt elegendő ténybeli alap támassza alá [EJEB, Csánics kontra Magyarország, (12188/06), 2009. január 20., 39. bek.].

A felperes nem vitásan azáltal vált közismertté, hogy operatorként tudósított egy röszei rendőrségi sorfalon keresztüli kitörésről, ahol a tudósító semlegességéből kilépve, az események résztvevőjévé vált. Széles körben vált ismertté azzal, hogy róla egy másik tudósító olyan felvételt közölt, amelyen az látható, hogy meglendíti az egyik lábát, és ezzel szinte egyidejűleg a karjában a kisfiával menekülő szír férfi elesik. Az ezen a felvételen látható jelenet, egy gyermekével menekülő személy elgáncsolása, művészeket is megihletett. Később olyan felvételek is előkerültek, ahol másokat, közöttük egy gyereket is megrúgott, illetve olyan is, amely alapján kétségesse vált, hogy miatta esett-e el a menekülő. A cikkből kiderült, hogy a felperes bocsánatot is kért viselkedéséért és eljárás indult ellene garázdaságért.

A felperes magatartása a menekültekkel való magyarországi bánásmóddal összefüggően közbeszéd tárgyává vált. Vita alakult ki abban is, hogy a felperes lába valóban elérte-e a menekülő férfit. Ebben a vitában a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [47]-[50] bekezdéseiben kifejtettekre is figyelemmel a közügyek szabad megvitatásával kapcsolatos véleménynyilvánítás szabadsága körébe tartozott a cikk megírásakor, hogy valaki a nyilvánosságra került felvételen látottakat, vagy korabeli tudósításokat akként értékelte, hogy a felperes gáncsolta el, buktatta el a menekülő férfit, és véleményét ezen az alapon fogalmazta meg, vagy ettől eltérően.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes cselekvését illető kérdésben kialakult vitában az alperesi szerzőnek nem volt kötelessége a büntetőeljárásban beszerzett szakvéleménynek megfelelően állást foglalnia. Az ezzel kapcsolatos büntetőeljárás ilyen részletei nem voltak közismertnek sem tekinthetőek. Nem volt ezért ügydöntő jelentősége a közlés jóhírnév sértéssel kapcsolatos értékelése során annak sem, hogy az ügyészség pontosan mit tett a vád tárgyává.

A cikk megírásakor ugyanakkor a felperessel szemben kétségtelenül volt eljárás garázdaság miatt, a

cikk a büntetőeljárásra is ekként utalt. A vád része volt a másodfokú határozatból kitűnően felbuktatással kapcsolatos cselekmény. A két, menekült, közte egy gyermek megrúgására vonatkozó részecselekmény tekintetében utóbb a büntető bíróság a garázdaság körében befejezett bűncselekményt, a harmadik részecselekmény, a gyermekével menekülő férfi tekintetében a felbuktatás megkísérlése miatt kísérleti cselekményt állapított meg.

A felperes lábának mozgása és az érintett férfi elesése a különös ismertséget okozó felvételen szinte annyira egyidejű, hogy szakértői véleményre is sor került a büntetőeljárásban annak bizonyítása érdekében, hogy a felperes lába elérte-e a menekültöt. Ugyanakkor a szemmel láthatóan semmivel nem indokolható, a felvételeken jól észlelhető felperesi lábmozdulat, továbbá más személyek megrúgása, és a felperes eseményekhez közeli bocsánatkérő reakciója is azt erősíthették a szerzőben, hogy a felperes elgáncsolta a gyermekével menekülő személyt.

Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra is, hogy a felperes megítélése szempontjából nincs sértő tartalma annak, hogy a menedékkérők, közte egy gyermek megrúgása mellett, a felperes a megbotránkozást kiváltó felbuktatásra csak kísérletet tett, vagy miatta esett el a menekülő szír férfi a gyermekével. A fellebbező hivatkozásával szemben továbbá nem pusztán valaki felé történő rúgást, vagy láblendítést állapított meg a büntetőbíróság, illetve a polgári bíróság valós tényként, hanem azt, hogy a felperes hátrafelé lépett, bal lábát a férfi haladási irányába emelte annak érdekében, hogy őt (a menekültöt) a továbbhaladásban megakadályozza, azaz azt, hogy megpróbálta felbuktatni, de nem miatta esett el.

Az elgáncsolásra, kigáncsolásra, felrúgásra vonatkozó közlés ezért a fenti összefüggésekre tekintettel nem tekinthető a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerinti valótlan és sértő tényállításnak, illetve a logika alapvető szabályait sértő, indokolatlanul bántó Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerinti becsületet sértő véleménynek. A közügyek szabad megvitatása körébe tartozó és vitatott felperesi cselekményre vonatkozó olyan véleménynyilvánítás volt, amely a cikk megírásakor kellő ténybeli alappal rendelkezett, ezért a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban, és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglalt szempontokra figyelemmel, a fentebb kifejtettek alapján a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt állt. A felperesnek cselekvése ilyen megjelenítését, az írásban negatív szerepét tudatosan, illetve felróhatóan valótlan tényállítás hiányában a közügyek szabad megvitatása érdekében el kellett viselnie.

A képi ábrázolás és a képaláírás ugyanezen okból, valamint a művészi szabadságra is figyelemmel szintén nem minősült jóhírnév, illetve becsületsértő alperesi magatartásnak. Az elsőfokú bíróság ebben a körben egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokaira azok megismétlése nélkül a Pp. 253. § (4) bekezdésének alkalmazásával visszautal.

Személyiségi jogsértés hiányában a jogsértés jogkövetkezményei iránti kereset sem volt alapos.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött a kereset elutasításáról, a másodfokú bíróság ezért a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely az alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 17.500 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2018. június 15.

dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s. k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
bíró